

Nem kéne előhoznom e történetet – a folyományát leszámítva nincs benne semmi –, ha csonkaformán nem volna időszerű. Ami velem történik, inkább a magam módján mondom el, vagy sehogy. A lényeg: első látásra beleestem abba

6 Robert Graves

HÉTVÉGÉN

ODAVOLTAM

a lányba. Annyival több rokonszenvesnél, azonkívül szépségkirálynői alkat, úghogy...

Főleg ahhoz képest, hogy milyen szájalmasan festettem.

Talán, ha falábú, kancsal és egyetlen foga van... Nem mintha különösebben érdekelték volna a fogak, vagy többre futotta volna tőlem egy nyögésnél, vagy akár üdvözlő mosolynál. Ő bezzeg figyelmes volt; előbb törődött velem, mint az ölemet lapító teherrel. A legtöbb lány idegrohamot kapott volna. Ő rendet tett, még a segítségkérőt sem hívta. Félszemmel is látta... De haladjunk sorjában! Amellett, hogy szájalmasan festettem, szájalmas is voltam: szombaton kezdett fájni a fogam egy olyan helyen, mint Cwm Tatws¹. Ezt hajtogattam magamban ama kisiklott hétvégén.

Az volt a baj, hogy teljesen egyedül voltam: senki nem aggódott értem, senki nem küldött keresőcsapatot utánam, senki emberfia nem ismert a településen. Horgászni mentem Cwm Tatwsba. Másért nem is nagyon megy oda valaki, hacsak nem tősgyökeres helybéli... Ami nem vagyok. Már pénteken, miután bejelentkeztem a fogadóba, megsajdult a fogam, de úgy döntöttem, idegszába, és elintéztem egy aszpirinnal. Szombaton korán keltem, hogy megcsipdessem a tavat, melyben állítólag szép számmal akadnak egymásfél kilósak. Vittem magammal aszpirint és ebédpótlónak valami hideget.

Nem, horgászni járni, nem feltétlenül annak jele, hogy Hemingway-rajongó valaki, elvégre ott van Izaak Walton² is, akit szintén nem olvastam.

A délután derekán a fogfájás feléledt, és úgy hasogatott, mint... Addig fogtam néhány valamirevalót, de a nagyobbak se voltak akkorák, mint a hirdetésekben. Egyiket is, másikat is elengedtem. Az volt a hiba, hogy vártam a harmadikat. És hogy elfelejtettem, szombat délután van. Amikor visszaértem Cwm Tatwsba, melynek öt kocsmája van (némelyik rossz, némelyik rosszabb), egy rendőrőrsé, egy postája, egy bankfiókja stb. – nagyobb hely ottanság –, csak akkor határoztam el, hogy megkeresem a helyi foghúzó, akinek az „Esküvői kápolna (1861)” réztábla mellett állt a sajátja.

Tévedni tetszik. Otthon találtam, szívélyes volt, sőt szombaton délután és este is dolgozott, amikor mindenki... De nemrég megcsúszott egy nedves sziklán, miközben sietve el akart kapni egy másikat, és ez kárt tett a bal könyökében. Súlyos csapás: balkezes volt.

– Hadd nézzem! – mondta. És úgy is tett. – Teljesen menthetetlen szegény. Rögtön ki kell húzni. Ez bizony, sajnos, egy hátsó őrlőfog.

Mit tehet ilyenkor az ember, ha aki megvizsgálta, a fogász, még egy hónapig működésképtelen? Persze, ha az ember bérelhetne autót, és a hegyeken át elvezetne ötven kilométert Denbighbe, ott másnap talán...

Én erősködtem és esedeztem: – Hát senki nincs ezen az ötköcsmás helyen, aki... Mondjuk, egy kovácsmester? Vagy egy borbély? Netán egy állatorvos? Akire rábízhatna!?

– Nos, tekintettel a sürgősségre, talán, mint mondja, az állatorvos beleegyezhet, hogy azt tegye önnel, amit a jerkéssel szokott...

Sajnos, az illető az asznapi utolsó „csőrössel” (a buszt nevezik így Cwm Tatwsban) elment Denbighbe meglátogatni a valakijét.

A fogász jobb kézzel megdörzsölte szúrós állát. Most nem tudott borotválkozni, a borbélyüzletet pedig közönségesnek és méltóságán alulinak tartotta. – Hát, nem csodálkoznék, ha az elődöm vállalná, hogy irgalmat gyakorol. Ő is angol, képzett fogorvos, vagy tizenöt éve tőle vettem át a praxist. Kedves, jóságos öregúr, bár nagy emberkerülő, és egy szót sem tud walesiül.

A walesiség nem volt különösebb hátrány ilyen körülmények között. Már rohantam is a Rododendron-lakhoz egy nyirkos átjárón lefelé, majd föl egy rododendronokkal szegélyezett még nyirkosabb ösvényen. Addigra a fogfájásom...

Ismét tévedni tetszik. Otthon volt ő is, és a kezét sem törte. Viszont tíz percet vártam rá, miután becsöngettem, és akkor is más okból nyitott ajtót, annyira süket volt.

Hogy átugorjam az értetlenkedés pantomimját: sikerült megértetnem és rávennem, hogy...

A rendelősoba... A hátborzongató talán a legjobb szó... „Csak felnőtteknek”. Úgy festett, réges-rég nem volt nyitva. Pókhálók trópusi liánként. Vastag por a fogorvosi széken. Ferdén elakadt redőny. Fűtetlenség. Egérszag. Egerek neszezése. Hámló tapéta. Lenyűgöző volt, bizonyos értelemben.

Segítettem becsavarni egy villanyégőt, és azt mondtam: – Ne, kérem, ne fáradjon a begyújtással.

– Igen, muszáj eltávolítani – zihálta. – Sajnos hátsó őrlőfog. Ennél is sajnálatosabb, hogy nincs érzéstelenítőm.

Szerencsére kiderült, hogy a fogót beolajozva tette el. Csak szárazra kell törölni. Kedvtelve nézegette. Még mindig használható.

Használta is.

Addigra a hátsó őrlőfog... Vagy ismétlem magam?

Nehéz sajnálatosabb dolgot elképzelni, panaszkodott. Egyáltalán nem azt a fogót kellett volna választania. A jobbikat a praxissal együtt megvette az utódja. De mindent elkövet. Ugye, nem bánom, ha egy kis alkalmatossággal kipeckeli a szájamat, hogy jobban hozzáférjen... Benne van a kor-

8 ban, kissé berozsdásodtak az izmai.
 És: Megtenném, hogy mozdulatlan maradok? Igen, tényleg roppant sajnálatos. Megvágta a szájam sarkát, tudja jól, de csak, mert félre-rántottam a fejem.

Jobb, ha a következő három percnak nincs írásos nyoma. Még felnőttek számára sem.

Aztán attól félt az öregúr, hogy nem jutunk semmire. Az a fogó!

A fog odvas volt, és letörte a tetejét. Most mélyebbre kell hatolnunk, bele az ínnybe. Lehet, hogy kicsit fájni fog. Megtenném, hogy ezúttal nem mozgok? Csak egy pillanatra fog fájni, aztán... Talán, ha megengedném, hogy a székhez rögzítsen. A szíve sem a régi, én meg folyton ide-oda...

Szegény ördög! – Ha akarod, meg is tömhetsz, akár egy libát, csak húzd ki azt a fogat! – mondtam. Ő persze nem hallotta, csak sejtette, majd kiment több méter villanydrótért.

Jó erősen kikötött: tengerész módra. Gályán is volt fogorvos? – kérdeztem. Ő csak mosolygott süketen. Fél hét körül járt az idő ama szombat estén, és furamód mesélni kezdett egy híres gyilkosról – bizonyos Crippenről –, akivel együtt járt a fogorvosira, mikor... Itt hagyta abba: Egyszer neki is volt szerencséje kezelni az illető feleségét és áldozatát, a színésznő Belle Ellmore-t. Biztosan emlékszem rá. Eltört az egyik metszőfoga, mikor ráharapott egy...

Bár befejeznék mondataikat az emberek!

Így hát, mint mondtam, meglepetésszerűen felbukkant az öregúr unokahúga. Hétfő volt, úgy negyed tizenkettő. A bájos lányt, akit a gondviselés küldött, mintha skatulyából húzták volna ki.

Én meg ott ültem abban a dohos szobában, abban a poros fogorvosi székben, egy halott fogorvossal a térdemen, kipeckelt szájjal, hideglelősen, egy növekvő tályoggal, villanydróttal szorosan megkötözött karra, lábbal és törzzsel, arról nem is beszélve persze...

Igen, a magam módján szeretem elmesélni, noha nincs benne semmi. Bármelyik nyavalyás bolonddal megtörténhetett volna.

Na, de a folytatás! Az aztán tényleg...

(Szilágyi Mihály fordítása)

¹ Cwm Tatws [kum tatusz]: walesi településnév, jelentése: krumplicölgy.

² Izaak Walton (1593–1683) angol író. Legismertebb könyve a *The Compleat Angler*, mely a horgászat művészetét és szemléletmódját dicsőíti versben és prózában.